

¶ Psalmus

pente flavit. i. Habit in eos et aruerunt et turbo quasi stipula
aufert eos (sicut ignis qui cibavit silvam et sicut flama com-
bures motes) hic nota acerbitas pene per ignem et flammam.
Hiere. xv. Ignis est in furore meo succensus super vos ar-
debit. i. amatores mundi quos hic appellat silvam et motes.
amant enim mundum, propter diuitias et honores, quod silvam diui-
ties, quod montes superbos intelligimus. in silva est copia arborum
infructuosarum; sic in talibus copia diuitiarum que infructuo-
se sunt. **Eccles. v.** Qui amat diuitias fructus non capiat ex
eis. montes autem eleuati sunt super collas. sic et superi super
bumiles se extollunt. psal. Superbia eorum qui te odes. ascen-
sem. **Slo. i.** romanorum ad quos pertinet precipue quod hic di-
citur de silva et de motibus et de igne cibarente. **Job. xv.**
Congregatio hypocrite sterche ecce silva et ignis devoza-
bit tabernacula eorum quod munera libenter accipiuntur; qui sunt
bi qui bene norunt qui frequenter curias adierunt (ita perse-
queris illos qui in tempestate tua) quod venies in tempe-
state. ps. Ignis in conspectu eius exardescet et in circumitu
eius tempestas valida. **Hiere. xxiiij.** Ecce turbo indignatio-
nis tempestas erumpens super caput inimicorum veniet (per-
sequeris) ergo (eos in tempestate tua) qui te persecuti sunt in
tranquillitate tua. **Job. xv.** Currit aduersus deum ere-
ctor collo et r. **Aductor** puocante deum cum ipse dederit om-
nia in manu eorum. ps. Perlequatur inimicos et compre illos
et in ira tua turbidis eos. **Sap. v.** Cidet turbabunt
tur timore horribili: persecutio erit exterius: turbatio interi-
us quia non dum vivit homo in presenti vita non est desperan-
tia de eo: ideo postquam de culpa et pena malorum egit conuer-
tit propheta ad orandum pro impensis ut conuertantur: et quod in
prosperitate videt eos aueros esse a deo ut per aliam viam re-
uertantur ad ipsum petit eis aduersitatē dicens.

¶ Impie facies eorum ignominia: et que- rent nomen tuum domine.

Cimpie facies eorum ignominia. i. exterior vilificatione
ut sic humilientur. **Esa. xxiiij.** Dominus cogitauit hoc ut detrahe-
ret superbia omnis glorie et ad ignominiam deduceret incli-
tos terre. **Numeri. xiiij.** dicit de maria. Si pater tuus spuiss-
set in facie eius non debuerat saltus septem diebus rubore
suffundi: separetur septem dies extra castra et postea reuoca-
bitur: et ita populus non est mortuus de loco illo donec reuoca-
ta est. sic ad litteram debent aliqui peccatores separari per excō-
municationem et interdictum ut reuocentur a peccatis suis.
Mich. iiiij. Nunc egredieris de civitate et habitabis in regi-
one et venies usque ad babylonem. i. ad confusione et ibi libera-
bis et ibi redimet te dominus de manu inimicorum tuorum septem
dies penitentie marie sunt septem opera misericordia scilicet: vestio: po-
to: cibo: tego: visito: colligo: tondo: sputum contempnus sui in
contritione: rubor verecundia in confessione populus non mo-
uetur quod orat pro peccatore. Dicit ergo bene (imple facies
eorum ignominia: et tunc querent nomen tuum domine) **Pro-
ver. xviiij.** Turris fortissima nomen domini: iustus currit ad
ipsum et exaltebitur. **Esa. xxviij.** Domine in angustia requisierunt
te. in tribulatione murmuris doctrina tua eis. **Ezech. viij.**
Angustia supuiente requiri pacem: et non erit supplice ita ci-
to cōturbationis super cōturbationem veniet. s. cōturbationis inte-
rioris cōtritionis: super cōturbationis exteriore tribulationis
vnde subiungit.

¶ Erubescant et cōturbentur in seculum se- culi et confundantur et pereant.

Constatuimus est ordo. Primo enim est vilificatione sive igno-
minia exterius: ex hac nascitur erubescencia sive verecundia in-
terioris ex hac timor vel dolor quod cōturbat. deinde sequitur co-
fessio in quod ei cōscientia peccata et pereant. Dicit ergo (erubescant)
de peccatis enormitate (et cōturbentur) de dei offensione: de amissione
eternae vite et obligatione eternae pene: quod nota in hoc
quod additur (in seculo seculi). i. per eos quod hec meruerunt in eternis
non habenda et confundantur in confessione: hec est confusio addu-
cens gratiam et gloriam: et sic (pereant) ut iam non sint peccatores: sed
iustificati. **Prover. viij.** Clerete impios et non erunt. Nec (eru-
bescat tecum) quatuor vobis ponuntur in hunc versu contra quattuor
et gaudi bovinum. **Patum** est erubescere contra effrontes: de qui

bus dicit Hiero. Nibil adeo displicet sicut ceruix erecta
post peccatum. **Hiere. viij.** Frons meretricis facta est tibi no-
luisti erubescere. Secundum est (cōturbentur) contra oculos
Sap. v. Cidet turbabunt timore horribili modo quo-
que si videret penum quod manet eos timeret et horrerentur: sed ceci-
sunt multi. **Math. xv.** Sinite illos ceci sunt et duces ceco-
rum. **Esa. xlj.** Quis cecus nisi scrurus meus? Tertium est (cōsum-
dantur) glios quod fugiunt oculi confusionem et ipsi inuenient om-
nem. **Sec. viij.** glam eorum in ignominiam cōmutabatur. **Esa. xlj.** Non
videt neque intelligit cōfundantur. **Esa. xlj.** Cōfundan-
tur cōfusionem quod cōfidunt in sculptili. Quartum est (peccant) con-
tra deliciosos quod tunc diligunt et pcurat salutem corporis. **See.**
xiiij. **Samarita. i.** custodia corporis quam ad amaritudinem con-
siderat deum suum in gladio. peccant. i. in voto dei vel cōminatio-
ne iudiciorum. **Esa. xlj.** Nescierunt quod levatum signum sculpture sue ro-
gat deum non salvantur: sed oibus bis vobis non opposuit subie-
ctum: nec dixit quod sunt illi quod cōfundantur et peccant et cōturbentur
et erubescant: sed Hiero. vij. et viii. dicit quod et quare dices. **A. p.**
prophetas usque ad sacerdotem cuncti faciunt volunt et sanabatur cōtri-
tionem filii populi ad ignominiam dicentes: pax pax cum non
esset pax: cōfusi sunt quod abominatione fecerunt quod nūc con-
fusionem non sunt cōfusi. erubescere nescierunt: idcirco cadet
inter corruptos. **Esa. xlj.** Cōfusi sunt et erubuerunt: omnes si-
mul abierunt in cōfusionem fabricatorum errorum. i. heretici: ad-
uocati: mali prelati. sequitur.

Et cognoscant quia nomen tibi dominus
tu solus altissimus in omni terra.

Cet cognoscit. p experientia iusticie tue quod nolunt scire p si-
de (quod non tibi dominus) ps. cognoscit dominus iudicia facientes. **Ero.**
vij. Nomine meum adonay non indicauit eis. i. dominum meum non ostē-
di eis. potius est scire quod nomen tibi iesus (tu solus tecum) **Esa.**
ij. Exaltabitur dominus solus in die illa vel in bono (et cognoscatur)
fidei ob ante p dilectionem (quod non tibi do) i. q. d. mōstrat opib⁹
quod te dominum cōfiterentur et tibi seruiant ut vero et soli domino. **Luc.**
vij. Quid vocat me dominus domine et non facitis quod dico. **Lit. j.** Cō-
fiterentur se nosse deum. facit autem negat: pharao non cognoscet
quod nomen esset deo dominus quod dicebat. **Ero. v.** Quis est dominus
ut audiatur vocē eius et dimittatur iste. Nescio dominum et iste non di-
mittat. **Esa. xlj.** Ego dominus hoc est nomen meum (et cognoscant
quod tu solus altissimus in omni terra) ps. Excelsum super oceā gen-
tes dominus et non tamen in omni terra sed et super celos gloria eius. ps. psal-
la nō tuo altissime. q. d. iō merito seruandū est tibi et cōfi-
tendū quod nomen tibi est dominus. quod tu es altissimus.

¶ Psalmus LXXXIII

Quam dilecta tabernacula tua do-
mine virtutum: concupiscit et desi-
cit anima mea in atria domini.

Ctitulus (in fine pro torcularib⁹ ps. filii chorus) In p-
ori ps. Drauit accelerari iudicium et secundum ipsi aduenit. Hic
autem desiderat intrare in celestes mansiones quod laudat. ad quod
p multas tribulaciones oītrare sicut et christum optuit pati et ita
intrare in gloriam suam. **Lu. xxiiij.** Unus est sensus tituli (ps. iste)
dirigentes nos (in fine) i. in christum apontem (filii chorus). i. ini-
tiatorib⁹ christi in loco calvarie crucifixi (pro torcularib⁹) i. p
pressionib⁹ ne in eis deficiat: sed ipsi. q. viii p torcular ad cel-
lariū. p eas desiderat intrare in eterna tabernacula intētio
est incitare desiderium ad eternorum amore. **Nodus** tres sunt
petitiones. In prima agit de inestimabili desiderio eternae pa-
trie quod se habere oīdit. In secunda exponit quod auxilio pueniat
illis (bene vir cuius auxiliū) In tercia orat petens sibi il-
luc auxiliū humiliū se ut impetraret a quod innocentem afferat
non pueri: ibi (domine de virtutib⁹) **Patio** ergo desiderat sibi ostendit
cum admiratio dicens (quod dilecta ta. t. do. deuterū) taberna-
cula ista sunt mansioes ille celestes: de quibus **Io. viij.** Is-
tomo p. mā ml. sunt in quod velut vino in cellario re-
ponunt aie scōrū de torculari et pmissione tribulationem veni-
entes. **Apoc. viij.** Hui sunt quod venerunt ex magna tribulacione
et lauerunt stolas suas et dealbauerunt in sanguine agni. iō sunt
an thronū dei. et hunc dices: innuit nos ad considerationem istorum
tabernaculorum: quod consideratio generat quattuor in recte co-

16

ps. 53.

A sideratib⁹. Primum est dilectio: vñ dicit (q̄s dilecta r̄c.) **S**e cūcū est desideriū vñ dicit (cōcupiscit aia.m.in atria dñi) **C**ertū est defec⁹ a carnali sapia: vñ dicit. et deficit. Quar tū est exultatio: vñ dicit (cor meū et caro mea exultaerūt in deū viuū) **D**icit q̄s dilecta sunt tabernacula.t.) de q̄bus Lu.xvi. **F**acite amicos de māmona iniqūtas ut cui⁹ defecerit; recipiant vos in eterna tabernacula. **E**sa.xxix. **R**espice syon solēnitates ciuitatis nostre: oculi tui videbūt ciuitatē bīrlī opulentā tabernaculū qđ nequaq̄ trāsser. ri poterit (dñe virtutū) celestū.i. angelorū q̄s nobis in au plū mittis. q.d. valde sunt dilecta et diligenda. **E**t possumus assignare plures rōnes q̄r dilecta et diligida sūt. vel delicit. **P**rimo ppter libertatē q̄ ibi est Gal.iiij. Illa q̄ sur sum est bīrlī libera est q̄ est mater nřa. ista aut seruit cū filiis suis: sicut dī Ro.vij. Liberabit a fuitute corrupti onis in libertatē glorie filiorū dei. **S**ecundo ppter leticiā ve rā et purā.p̄. **S**icut letantū oīum habitatio est in te. **H**ic autē nō est vera aut pura leticia s̄ falsa et mixta. **A**mos.vj. Letamini in nibili ecce falsitas. **P**rouer.xij. **R**isus dolori miscet ecce mixtio. s̄ ibi omnis dolor aberit. **A**poç. xxj. Absterget dñ oīm lachrymā ab oculis eoz et mors ultra nō erit neq̄ luctus neq̄ clamor neq̄ dolor erit ultra q̄ pri ma abierunt. **T**ertio ppter oīm cupitorū adēptionē. **E**sa. xlj. Nō esurient neq̄ sitiēt nō p̄cutier eos estūs et sol: q̄ miserat eorū reger eos. **Q**uarto ppter pacē et cōtinu am et in deficiēt. **E**sa. xlviij. Ultimā attendisse mandata mea facta fuisse sicut flumē pax tua flumen est in deficiēt et iugiter fluit sic pax eterna. **E**sa. ix. **P**acis non erit finis. **Q**uinto ppter omnīmodā securitate **J**udi. xvij. **C**idū terrā valde opulentā et vberē venite possideam⁹ ea. nolite timere. nolite negligere: intrabim⁹ ad securos in regio nē latissimā. **E**sa. xxxij. **S**edebit pp̄ls me⁹ in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie et in requie opulenta. **S**exto ppter ppterā sanitatē **E**sa.lvj. **S**cđm dies ligni erūt dies populi mei. **S**cđm dies. sc̄z ligni vite. de q̄ **G**en. iiij. Ne forte mittat manū suā et sumat etiāz de ligno vite et vivat in eternū. **S**eptimo ppter honestissimā societatē. **p̄**. **C**ōfitebor tibi dñc in cōsilio iusto. et cogre. **O**ctauo ppter aper tā dei visionē. **E**sa. xxxij. **R**egen in decore suo videbit. **j.** **J**ob. iiij. **G**idebim⁹ enī sicuti est. ppter hoc ergo dicit (q̄s di lecta tab. et dñe virtutū) **N**ūeri. xij. **Q**uā pulchra taber nacula.t. **J**acob tentoria tua isrl̄ vt valles nemorose et or ti iuxta fluvios irrigui vt tabernacula q̄ fuit dñs et q̄ ita dilecta. ideo (cōcupiscit aia mea) vt trāseat (in atria dñi) sc̄z celestis tēpli. **p̄**. **S**tantes erat pedes nostri. s. affect⁹ et intellect⁹: vel cogitatio et affectio. in atriis tuis bīrlī. atria templi celestis sunt claustra vel status ecclesie militantis. p̄ que intrat in templū. **H**ūs **H**ērñ. tria hic sc̄līz tabernacula atria domus. In tabernaculo gemit⁹ penitē tie. in atriis gustus leticie i domo satietas glorie. **P**ria est tom⁹ actiōis. **S**cđa oīonis. **T**ertia exultatiōis et epulatiōis et admiratiōis. vñ p̄ trasibo in locū tabernaculi ad mirabilis vsc̄z ad domū dei in voce exultatiōis et cōfes. so. epulatiōis. In tabernaculis sunt sancti: in atriis securi: in do mo beati: vñ beati q̄ bicant in do. et dñe: in seclā r̄c. (et) q̄z nō p̄t habere qđ cōcupiscit (deficit). i. languet amore. si cut sponsa q̄ cōcupisebat et deficebat cū dicebat **C**añ. v. **Q**uesuiū et nō inueni illū: vocauī et non rñdit mibi: et post pauca adiuro vos filie bīrlī si inuenierit dilectū et nūcl etis ei q̄r amore langueo. filie bīrlī sunt aie sc̄lōz q̄ sunt iā in illa supna bīrlī. **H**ec inuenierit dilectū et nūciant ei de ecclia militate. et de aiabus q̄ adhuc in ergastulo cor poris posite dissolui cupiū et cē cū t̄po q̄r amore languēt. **I**ste autē defec⁹ tristiciā bz q̄r sp̄s q̄ differt affligit aiam. **P**rouer. viij. **S**ed nō sine gaudio est iste defec⁹: vñ addit (cor meū et ca.m.exul.) spe (in deū viuū) vel sic (deficit aia). i. nō sufficit portare gaudiu qđ inuenit in p̄cupiscent do. **E**zech. ii. hec visio silūdinis glīe dñi. vidi et cecidi i sa ciē meā ibi dicit **G**reg. in quantā miseriā cecidim⁹ q̄ bonū ad qđ creati sum⁹ ferre nō possum⁹ (anīa) ergo (deficit) in hoc fīm tres vires: rōnalis cīm deficit in illo lumē inac cessibili qđ signatū est in paulo **A**c. ix. **Q**uādo circūfusile

ē lux de celo et cecidit in terrā. Cōcupisibilis deficit tan ta suavitatē nō sustinēs. p̄. Defecit in salu. t.a.m. Frascibilis deficit ad tantā arduitatē ascēdere nō valēs **D**ān. x. **V**idi visionē magnā banc et nō remāsit in me fortitudo: s et sp̄s mea imutata est in me. et emarci nec habui in me quicq̄ virū. Nec est mirū si modo (deficit aia) co. pe gra uata. et nō p̄t capē illud gaudiū qđ replebit et aiam glorificat et corpus glorificatur: de quibus addit.

Cor meum et caro mea: exultaerunt in deū viuū. 2

B Nota octo rōnes q̄r dei ciuitas tabernacula seu bōa ce. leſtia sunt diligenda. **M**ota octo rōnes q̄r dei ciuitas tabernacula seu bōa ce. leſtia sunt diligenda. **A** sideratib⁹. Primum est dilectio: vñ dicit (q̄s dilecta r̄c.) **S**e cūcū est desideriū vñ dicit (cōcupiscit aia.m.in atria dñi) **C**ertū est defec⁹ a carnali sapia: vñ dicit. et deficit. Quar tū est exultatio: vñ dicit (cor meū et caro mea exultaerūt in deū viuū) **D**icit q̄s dilecta sunt tabernacula.t.) de q̄bus Lu.xvi. **F**acite amicos de māmona iniqūtas ut cui⁹ defecerit; recipiant vos in eterna tabernacula. **E**sa. xxix. **R**espice syon solēnitates ciuitatis nostre: oculi tui videbūt ciuitatē bīrlī opulentā tabernaculū qđ nequaq̄ trāsser. ri poterit (dñe virtutū) celestū.i. angelorū q̄s nobis in au plū mittis. q.d. valde sunt dilecta et diligenda. **E**t possumus assignare plures rōnes q̄r dilecta et diligida sūt. vel delicit. **P**rimo ppter libertatē q̄ ibi est Gal.iiij. Illa q̄ sur sum est bīrlī libera est q̄ est mater nřa. ista aut seruit cū filiis suis: sicut dī Ro.vij. Liberabit a fuitute corrupti onis in libertatē glorie filiorū dei. **S**ecundo ppter leticiā ve rā et purā.p̄. **S**icut letantū oīum habitatio est in te. **H**ic autē nō est vera aut pura leticia s̄ falsa et mixta. **A**mos.vj. Letamini in nibili ecce falsitas. **P**rouer.xij. **R**isus dolori miscet ecce mixtio. s̄ ibi omnis dolor aberit. **A**poç. xxj. Absterget dñ oīm lachrymā ab oculis eoz et mors ultra nō erit neq̄ luctus neq̄ clamor neq̄ dolor erit ultra q̄ pri ma abierunt. **T**ertio ppter oīm cupitorū adēptionē. **E**sa. xlj. Nō esurient neq̄ sitiēt nō p̄cutier eos estūs et sol: q̄ miserat eorū reger eos. **Q**uarto ppter pacē et cōtinu am et in deficiēt. **E**sa. xlviij. Ultimā attendisse mandata mea facta fuisse sicut flumē pax tua flumen est in deficiēt et iugiter fluit sic pax eterna. **E**sa. ix. **P**acis non erit finis. **Q**uinto ppter omnīmodā securitate **J**udi. xvij. **C**idū terrā valde opulentā et vberē venite possideam⁹ ea. nolite timere. nolite negligere: intrabim⁹ ad securos in regio nē latissimā. **E**sa. xxxij. **S**edebit pp̄ls me⁹ in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie et in requie opulenta. **S**exto ppter ppterā sanitatē **E**sa.lvj. **S**cđm dies ligni erūt dies populi mei. **S**cđm dies. sc̄z ligni vite. de q̄ **G**en. iiij. Ne forte mittat manū suā et sumat etiāz de ligno vite et vivat in eternū. **S**eptimo ppter honestissimā societatē. **p̄**. **C**ōfitebor tibi dñc in cōsilio iusto. et cogre. **O**ctauo ppter aper tā dei visionē. **E**sa. xxxij. **R**egen in decore suo videbit. **j.** **J**ob. iiij. **G**idebim⁹ enī sicuti est. ppter hoc ergo dicit (q̄s di lecta tab. et dñe virtutū) **N**ūeri. xij. **Q**uā pulchra taber nacula.t. **J**acob tentoria tua isrl̄ vt valles nemorose et or ti iuxta fluvios irrigui vt tabernacula q̄ fuit dñs et q̄ ita dilecta. ideo (cōcupiscit aia mea) vt trāseat (in atria dñi) sc̄z celestis tēpli. **p̄**. **S**tantes erat pedes nostri. s. affect⁹ et intellect⁹: vel cogitatio et affectio. in atriis tuis bīrlī. atria templi celestis sunt claustra vel status ecclesie militantis. p̄ que intrat in templū. **H**ūs **H**ērñ. tria hic sc̄līz tabernacula atria domus. In tabernaculo gemit⁹ penitē tie. in atriis gustus leticie i domo satietas glorie. **P**ria est tom⁹ actiōis. **S**cđa oīonis. **T**ertia exultatiōis et epulatiōis et admiratiōis. vñ p̄ trasibo in locū tabernaculi ad mirabilis vsc̄z ad domū dei in voce exultatiōis et cōfes. so. epulatiōis. In tabernaculis sunt sancti: in atriis securi: in do mo beati: vñ beati q̄ bicant in do. et dñe: in seclā r̄c. (et) q̄z nō p̄t habere qđ cōcupiscit (deficit). i. languet amore. si cut sponsa q̄ cōcupisebat et deficebat cū dicebat **C**añ. v. **Q**uesuiū et nō inueni illū: vocauī et non rñdit mibi: et post pauca adiuro vos filie bīrlī si inuenierit dilectū et nūcl etis ei q̄r amore langueo. filie bīrlī sunt aie sc̄lōz q̄ sunt iā in illa supna bīrlī. **H**ec inuenierit dilectū et nūciant ei de ecclia militate. et de aiabus q̄ adhuc in ergastulo cor poris posite dissolui cupiū et cē cū t̄po q̄r amore languēt. **I**ste autē defec⁹ tristiciā bz q̄r sp̄s q̄ differt affligit aiam. **P**rouer. viij. **S**ed nō sine gaudio est iste defec⁹: vñ addit (cor meū et ca.m.exul.) spe (in deū viuū) vel sic (deficit aia). i. nō sufficit portare gaudiu qđ inuenit in p̄cupiscent do. **E**zech. ii. hec visio silūdinis glīe dñi. vidi et cecidi i sa ciē meā ibi dicit **G**reg. in quantā miseriā cecidim⁹ q̄ bonū ad qđ creati sum⁹ ferre nō possum⁹ (anīa) ergo (deficit) in hoc fīm tres vires: rōnalis cīm deficit in illo lumē inac cessibili qđ signatū est in paulo **A**c. ix. **Q**uādo circūfusile

ē lux de celo et cecidit in terrā. Cōcupisibilis deficit tan ta suavitatē nō sustinēs. p̄. Defecit in salu. t.a.m. Frascibilis deficit ad tantā arduitatē ascēdere nō valēs **D**ān. x. **V**idi visionē magnā banc et nō remāsit in me fortitudo: s et sp̄s mea imutata est in me. et emarci nec habui in me quicq̄ virū. Nec est mirū si modo (deficit aia) co. pe gra uata. et nō p̄t capē illud gaudiū qđ replebit et aiam glorificat et corpus glorificatur: de quibus addit.

Cor meum et caro mea: exultaerunt in deū viuū. 3

Cor, r̄c. m. i. aia et corpus (exultaerūt). i. exulta būt (in deū viuū) q̄r ibi cōcordia erit ambo inuicē et cōcor diter exultaerūt. mō aut discordat et caro cōcupiscit aduer suo aiam et frequēter captiuat eā et facit exultare nō in de um viuū s̄ in deū mortuū. s̄ in peccatiū. ad differentiā em p̄cōrū et ydolōrū dicit (deū viuū) vel (vnuū) q̄r faci viue re corpus et aiam: illa vō faciūt mori. vel de p̄nti p̄t legi (cor meū) r̄c. (exultaerūt r̄c.) nūc in spe. q̄r sperat se p uenire ad illa tabernacula. p̄. **L**etatus sum in his q̄ dicta sunt mībi in domū dñi ibimus. hoc est qđ sequitur.

Cetenim passer inuenit sibi domum: et tur tur nīdum vbi reponat pullos suos. 3

Ceteni. q.d. merito erit in futuro: et est in p̄nti gaudium mībi (q̄r passer inuenit sibi domū et turtur nīdū vbi repo pul. suos). i. aia mea inuenit celestē māsionē ad quā veni ens secura est et gaudēs sicut (passer) veniens de silua ad domū (et turtur). i. anīa hic penitēs et gemens inuenit (mīdū). s̄. ceterū tabernaculū (vbi repo. pul. suos). i. opa bona ne p̄dant q̄ tunc ibi reponunt q̄n in spe retribūtōnis eternē efficiunt. h̄ est qđ mouebat dñs. **M**ath. xvj. **T**he faurizate vob̄ thesauros i celo: vbi nec tinea nec erugo de molē. et vbi fures no effodiunt nec furant̄: multi ergo sunt q̄ non reponunt pullos suos in nīdo. s̄ exponunt eos in terra. i. opa faciūt pro spe terreni lucri. vel vane glorie: vnde ibidez **M**ath. vj. dr. **M**olite thefaurizare vob̄ thesauros in terra. vel p̄t legi ita q̄ h̄ duo rñdeant illis duob⁹ p̄: missis (cor. m. et caro. m. exul. r̄c.) eteni passer). i. cor cogitatōe volans (inuenit sibi domū) vbi secure quiescat. i. celū de ḡ. ii. **C**or. v. **S**icm⁹ si terrefris domus nr̄a huī ba bitatiois dissoluat. qđ edificationē ex deo habeam⁹ non manufactā in celis (et turtur). i. caro casta gemitib⁹ et ie. ūmīs macerata (inuenit nīdū). i. claustrū vel p̄nie statī. **J**ob. xix. **I**n nīdū meo moriar (vbi reponat pullos suos). i. bona opa q̄ dicunt pulli turturis. i. carnis. q̄r anīa opari nō p̄t nisi dū est in carne: vñ aplū. ea appropriat corpori. ii. **C**or. v. vbi de domo ista et nīdo loquit̄ et de reposiōne pulloz de domo siue nīdo dicēdificationē ex deo habem⁹ domū nō manufactā eternā in celis. et postea ad dīt audēt. et bona voluntatē hēmus magi p̄grinari cor p̄ze et p̄ntes ē ad dñm: ecce passer volens auolare de silua ad domū de reposiōne pulloz subiungit. iō cōtendimus siue absentes siue p̄ntes placere illi. pullos aut appropiat corpori cum subdit. oēs nos manifestari optet ante tribunal xp̄i. et referat uniusquisq̄ p̄rīa corporis prout gessit et q̄ sit illa domus vel alīe nīdū determinat.

Caltaria tua dñs x̄tutū: rex me⁹ et ds me⁹ 4

Caltaria. t. dō. vir. i. celestē patriā in qua erit p̄fecta ob latiō corporis et anīe. **D**icit ergo hic celestis patriā. taber nacula. ppter inhabitationē atria. ppter latitudinē: domus ppter quietē: nīdū. ppter securitatē: altaria. ppter p̄fectaz oblationē (rex meus) q̄ me regis in via eunte ad illa alta ria (et deus meus) qui me ad hoc creasti nec mirum si cor meū et caro mea exultent de hoc quia.

CBeati qui habitāt in domo tua domine: in secula seculorum laudabunt te.

Con illa eīm̄ domo celesti nō manufacta. brūs est cui oīa optata succedit. et ibi vt dicit Aug. Quicq̄d voles erit et quicq̄d noles nō erit. deus eīm̄ erit eis omīa in oībus: sicue dī. i. **C**or. xv. Et te hoc laudabūt dñm et gratias agēt: vñ addit (in seclā sc̄lōz). i. in eternū (laudabūt te). ppter bñ.

4

Psalmus

Allegorice
Moralit. ficia eis a te collata et propter honestatem tuam. ps. Laudate dominum: quoniam bonum dominus. Et alij. Laudum et leticia inueniet in ea gratia iunctio et vox laudis. potest hoc totum legi allegorice de ecclesia militante quod in tabernaculis pretius militie pugnat: et hec expositio est in glosis: unde omittamus eam et Moraliter de religione exponamus (quod dicitur tabernacula). sed propter religionem quod clausura sunt tabernacula ubi sunt expediti milites Christi quod fortis pugnare optet quod a dyabolo fortis impugnant: unde Eccl. ij. Filius accedes ad servitutem dei. ita in iustitia et in morte: prepara animam tuam ad temptationem. sic phao relicta a filiis Israel egressus de egypto. eos vehementer persecutus est. Exo. xiiij. quod pulchra tabernacula. et iacob et tertia tua ista ut valles nemorose. sicut orti iuxta flumina irrigui ut tabernacula quod fixit dominus quasi cedri. propter aquas. quod iacob significans in religione incipientes et proficiens quod luctant et supplantant. quod isti perfecti quidetur deus in contemplatione. quod tabernacula quondam fuerunt pulchra et dilecta deo et hominibus quod religio erat ut valles nemorose: per beatitudinem et bonorum operum fructificationem. ps. Valles abundabunt frumento: et sicut orti iuxta aquas irrigui quod pluvia et virtus et causa fossata paupertatis et sepe obseruantur et aquas lacrimas et gratias rigata et erat ut tabernacula quod fixit dominus per constantiam et perseverantiam quasi cedri. propter aquas: propter vite altitudinem et odorem bone fame. in religione enim solebat esse cedri multe. id. hoies magni vita et redolentes fama. nunc autem videatur incurrisse illa maledictio Job. xviii. Habitent in tabernaculis illorum socij eius quod non est. aspergatur in tabernaculo illius sulphur quasi dicat non sunt in religione magni viri: quasi nibil non bonum odorem alijs persistentes sed ferore. Hoc autem non pro oibus dico: sed pro quibusdam. sunt enim et sp erunt multi boni religiosi. in quoque persona hablo loquere prophetam (quod dilecta tabernacula domini). quod religiosus amabilis valde est religio et eam diligere (cooperiscit et deficit anima mea) deum qui solus est cooperiscens quod in ipso oia habet Prover. xij. Desiderium nostrum est omne bonum. ps. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus (et deficit) ab amore mundano et carnali. quia gustatus spiritus despiciens ois caro anima dico tendens (in atria domini) celestia propter desiderium: super hoc dicit Gregorius quidam celestia appetunt sed adhuc ad terrenis delectationibus non deficiunt. quod et si alienum non ambiant suis licite vivolunt. et ita isti cooperiscunt in atria domini sed non deficiunt. sed ille cooperiscit et deficit quod cum eterna desiderat. ab amore temporalium se penitus necat (vel atria) vocat religionem que est quasi introitus ad templum celestem: (et atria) dicit propter quia sunt diuersae religiones. secundum quod de atris dictum est supra loco illo. Iesus quem elegisti et assump. habet in atr. t. vel (atria) vocat materialiter ecclesiam in quam debet tendere libenter eundo ad ecclesiam in qua bec desideria seruit in oione et psalmodia. ubi debet habere devotiones cordis et hyilaritate corporis: unde sequitur quod dicit (cor meum exultat) cor propter devotionem: et caro per hyilaritatem (et enim pastor inuenient sibi deo) id. anima inuenient primo vulnera Christi in quibus crescat (et turba) caro casta et macerata ut prius dictum est (nihil). s. asperitate vite Christi (ubi reponitur) propter humilitatem. (pullos suos) qui enim vita Christi respicit de vita propria non supabit: quod ut dicitur Job. xxv. Stelle non sunt inde in conspectu eius. quanto magis homo putredo et filius bovis vermis et bec sunt (altaria. t. domine utrum) s. crux tota vita tua. in qua te incastra et teo patri pro nobis tecum hostiam acceptabile obrenisti: vel (altaria). id. sacramentum altaris in cuius et perceptio oes fideles et precipue religiosi. quasi in domo quietant. et quasi in nido nutrunt et roborant pullos bonorum operum suorum: vel (altaria) ad latram circa quod religiosi inueniunt sibi domum et nidum. quod ibi morant ad orationes. pstrati. et sic loquendo per passerem et turturam intelligimus virum religiosum: et iam dicemus proprietates istarum animalium quod religiosi conueniunt: sed nunc prosequamur latram (domine) cui s. iungit seruio. non autem a me boc ipsum habeo sed a te qui es (virtutum) dator et conservator. ps. Ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi sue (rex meus) cui in actua vita milito et (deus meus) cui in contemplativa vita vago. ps. Vacate et videte quoniam ego sum deus. et ex quo haec bona inueniunt in religione (beati quod habitant in domo tua domine) id. in ipsa religio-

one de qua in ps. Qui habitare facis unius moris in domo: et alibi in domo dei ambula. cum consensu et bene non tantum in presenti te laudat sed (in secula secula laus te) hic enim una piuit et in futuro non cessabunt: unde bene dicit (beati qui habitant in te). qd. hic iam incipit beatitudo eorum quam in eternum habebunt: secundum illud Lu. x. Maria optimam prete elegit quem non auferat ab ea. iii. Reg. x. Beati viri tui et beati servi tui qui stant coram te semper et audiunt sapientiam tuam. Nunc autem videamus proprietates passeris quod viro religioso sunt etiam alijs viris bonis conuenient que notantur his versibus. Prole potens hominum vicinus et hostia lepre. Callidus et cattans hyemans cibus est volat ignis. vir enim religiosus et iustus sicut passer est (prole potens) Gen. xxii. Multi plicabo semine tuum sicut stellas celi (hominum vicinus) quia spississimus quod habitat in eo dicitur. ab effectu Sap. vi. Humanus benignus. i. Coz. ix. Dibus oia facta sum. ut omnes saluos facere (et hostia lepre) i. peccati Levi. ix. Dele prosto dicit. offerat pro se duos passerum quibus vesici licetum est. sancti offerre se pro animabus aliis sunt parati. ii. Cborinth. xij. Ego autem libenter impediatur et superimpediar ipse pro animabus vestris (callidus) Proverb. xii. Callidus videt malum et abscondit se. Proverb. xii. Callidus est intelligere viam suam (et cantans) domino ad latram in ecclesia. ps. Cantabo domino in vita mea psallam deo meo quod dumsum (hyemans) non dimittit locum suum propter aduersari. Et dilectus priecelesias. x. Si spiritus potestate habentis ascenderit super te locum tuum ne dimiseris (cibus est) id est exemplum Job. xxxi. Quis det de carnis eius ut comedamus. i. etiam latram carnalia exempla ipsius sequamur (volat) contemplando. uenientes psal. Glorabo et requiescam (ignis) illo igne de quo Luc. vii. Ignem veni mittere in terra. Potest etiam in malis legi de malis prelatibus canonici et clericis. qui dicuntur passeris propter alias proprietates que uotantur alijs versibus his Versus. Lalicus nido molli perit igne caducus. Ualis rualis leprosus stercoreat aras. Quia calentur veneri fur frugum templa columbis. Misericordia venat muscas parvus male mordet. Illi enim supradicti sunt lascivii Osee. iii. Quasi vacca lasciviens declinavit effraym (nido molli) Amos. vi. Te qui opulentis estis in syon te. et post quod lascivitis in stratis vestris. columba ante habet durum nidum. s. sancti. sicut beatus Laurentius habuit lectum seruum (perit igne) nocturno. s. luxurie Job. xxxi. Ignis est usque ad consumptum deuorans (caducus) Prover. iii. Nesciunt ubi corrulant vilis Proverb. vi. Precium scorti vix est vnum panis ergo similiter et scortator. Hier. ii. Quod vilis facta es nimis iterans vias tua (rualis) Amos. vii. Tropica in ciuitate fornicabitur. Ecclesiastici. xij. In bonis illius alijs luxurabitur (leprosus) Iep. gies. iii. Reg. v. Lepra naama adberet tibi et semini tuo. id est bis qui symoniam committunt usque in sempiternum (stercoreat aras) Romano. ii. Per vos nomen dei blasphematur. Malach. i. Magnus nomen meum in gentibus dicit dominus exercituum tuos polluistis illud (qua calent) id est spes ardet igne ambitionis. Eccl. xxxij. Animam calida quasi ignis ardens non extinguetur donec aliquid glutiat. et hoc (venere) ut scilicet nutritias suam luxuriam Luc. xv. de filio prodigo dicitur. quod dissipauit substantiam suam viuendo luxuriose (fur frugum) i. fructuum ecclesie. Job. x. Qui non intrat per ostium sed ascendit aliunde ille fur est et latro. et bene dicit (frugum) non animarum de quibus non curat sed dimittit eas in manu dyaboli. Zacha. xij. Suscitabo pastorem in terra qui derelicta non visitabit. dispersa non queret (tem. col. auf.) id est locum occupat in ecclesia quez bonus aliquis deberet tenere. Eccles. x. Est malum quod vidi sub sole quasi per errorum egrediens a facie principis positum stultus in dignitate sublimis: et divites sedere deorsum scilicet diverses veris divinitatis spiritualibus: et hoc malum egreditur a facie principis. id est maioris prelati quasi per errorum. non vere per errorum sed per maliciam sed fingunt errorum dicentes se deceptos esse: quia prius credebant istos esse bonos et in veritate sciebant eos esse malos (venae muscas). i. epistola Osee. viij. In aranearum telis erit vitulus sa-

5 Proprietates tururis conciuentes religiosis
supple occupatus vitulus samarie est lascivus derius vel platus ecclie (parvus) coram deo: licet in oculis suis et in oculis hominum sit magnus. **Ahd.** Ecce parvulus dedi te in gentibus contempnibilis: tu es valde (male mortalis) detracito. **Eccles. x.** Si mordeat serpens in silicio nibil communis habet qui occulte detrabit. Item notanda sunt, quae etates turturis que religiosis pueniunt bis versibus.

Culta gemens: uelat bis nubere: nuncia veris.
Complex constipans: montes colit arbore setat.
Beatus vir cuius est auxiliu abs te: ascensiones in corde suo dispositus in valle lachrymarum in loco quem posuit.

Scda ps vbi exponit quo auxilio pueniet ad domum cuius habitatores beati sunt: ad eam enim sine dei auxilio per uentre non possumus. Si enim spūs vocet sursum: corpus tamen quod corrumperit aggrauat aiam: et sic inter suspēsionis et ponderis duos conatus quedā est collectatio pīne ad torcular in qua opus est dei auxilio alioquin hoc penitus deūceret: nec ad domum celestē puenire posset: vult ergo dicere beati sunt in patria qui habitat in terra. sed quod si in tuo auxilio non pueniet ad eam (beatus) est modo in hac vita (cuius est auxiliu abs te) non a se non ab hominibus. **Judith. vii.** Non derelinquas presumētes de te sed presumētes de se de sua virtute humilias. **Eccles. iii.** Respicias eram adiutorium hominum et non erat. **Tren. iii.** Defecerunt oculi nostri ad auxiliū nostrum vanum cum respiceremus attenti ad genitū que saluare non poterat: et id (beatus) quod pro auxiliū tuum (ascensiones in corde suo dispositus). s. gradus vel scalam per quam ad domum illam celestem ascēdat. Est autē triplex modus ascēdendi. Primum docuit be. Benedictus discipulos suos per scalam humilitatis quia apud leipso descedentes ad deum ascēderet finis regulā dñi. **Luce. xvii.** Qui se humiliat exaltabitur: et in scala illa assignat beatus Benedictus. **xii.** gradus humilitatis. Primus est timor dñi. Secundus abremicatio propter voluntatis vel non amare propriam voluntatem. Tercius obediētia Quartus patiētia. Quintus confessio peccatorum. Sextus contemptus sui. Septimus p̄ferre alios sibi. Octauus nil singulariter agere. Monus tacere usque ad interrogationē. Decimus non esse facilis ad ridendū. Undecimus paucam et rōnabilitia loqui. Duodecimus statu et habitu humilitatis ostendere: quod oīa breuiter p̄notari his tribus versibus. **C**ui timet et n̄ vult parēs patientes fateat. **C**ontra temere p̄fert alios: nil singulus audet.

Ab his loqui risus: grauis stat pronus ubiq; Amos. ix. Qui edificat ascensionem suā in celo: et fasciculū suū super terrā fundavit tē. Fascis p̄mit deo: sum et rapit sursum. **H**est humilitas. Scđs modus per opa misericordie. **Ande** Salomon fecit sex gradus quibus ascēdebat ad thronū suum per quos significat sex opa misericordie quibus ascēdit ad thronū celestem. **Ande** Math. xxv. Dicit his qui a destris sunt. Uenite benedicti p̄mis mei pos. re. vobis para. a p̄fici. mūdi. esuriū enim et tediūs mībi māducare. q. d. Ascendite ad celū per scalam misericordie quam vobis parasitis. Tercius modus est p̄templatio in qua a cognitione creature ascendit homo ad cognitionē creatoris. **Ezecl. xl.** Ecce post ea que respiciebat ad austrum: et post pauca et in gradib; septem ascēdebat ad eam portu respiciens ad austrum est cōtemplatio que respicit celum in quo est fons amoris in quam ascēdit homo septem gradibus. Primo contemplās ea quae sunt tūm et lapides et bīmōi. Scđo ea que viuunt tūm et plantae et herbe. Tercio ea que sentiunt et animalia bruta. Quarto ea que discernunt et homines. Quinto ea que comprehendunt et angelos et animas glorificatas. Sexto xp̄i humanitatem per ea que pulit in carne. Septimo eius diuinitatem et totam trinitatē: sic ergo habemus triplicem ascensionem quam homo cuius est auxiliū a deo. (disponit in corde suo) et bī dicit (in corde) quod ascēsio prima que est humilitatis magis ad cor pīnet. Scđo etiam que est misericordie et miserationis magis ad cor pīnet: quod parum valent opera miserationis nisi p̄cedant de corde misericordiae compatiēt. Tercia etiā que est p̄templatio

nisi: ad cor planum est pīnet. **Unde** autē sumat occasio istarum ascensionum subiungit cum addit (in valle lachrymarum) vel ploratōis. s. in bac valle miserie: cum enim homo respicit quod p̄ferit lugubram primū hominis exul factus est in bac miseria: et cum tot et tantas miseras hic in se et a se sentiat magnū habet maternam et occasionem seu etiā necessitatē humiliandi se. **Eccles. x.** Quid lugubris terra et ciēs. **Versus.** Unde subigit homo: cuius cōceptio culpa. **M**asci pena labor: vita necesse mori (cōceptio) enim est culpa. **Ps.** Ecce enim in iniuritatibus cōceptus sum: et in pecōe mea mater mea (Mala pena) **Gen. iii.** In dolore partur (labor vita) **Gen. iii.** In sudore vultus tui vcf. p. a. t. **Job. v.** Homo natus ad laborem (necesse mori) p. s. Quis est homo qui vivet et non videbit in ore. Item enim in bac valle miserie vel lachrymarum videt tot miseras miseras necesse habet compati: et ascensionem misericordie in corde disponere. **Job. xxxi.** Ab infante crevit meū miseria et de vetero matris mee egressa est meū: et pot sic exponi. Misericordia. i. miseria puocans ad misericordiam. Itē cum hoc hic non habet nisi miseria et dolorem quasi cōpellit alibi que rere requiem: et sic edificare ascensionem. Item p̄templationis **Eccles. xxiiii.** In oībus requiem quesui et non inueni. supple in his. s. inferioribus: et in hereditate dñi morabor. **P**templando: p̄pter hoc dicit (ascensiones in corde dispositae) in valle lachrymarum: quod etiam exponit cum subiungit. (in loco quē posuit). i. in bac valle miserie quam posuit nobis dñs: ut ibi ploremus peccata nostra humiliantes nos ut ibi alijs miseriis misereamur: et ut inde revertentes corde ad patriam tendamus cogitationē auditater signanter dicit (posuit) ponit enim aliquid in scholis ut videat quid inde sequat et positio facta: omne sequens exposito est cōcōcedendum. et omne repugnans est negandum: ex hoc posito ut diximus sequunt ille tres ascensiones: humilitas: misericordia et desideriuū celestis patrie. vñ eorum opposita eidem repugnat: vñ cum diabolus ea p̄ponit nobis semper negare debemus eius opposita sunt ambitio: pauperium opp̄sio: inuidiana occupatio: hec sunt ascensiones et scale dñi et multos ponit in his scalis et scalas dñi deūcit. i. **Mach. v.** Ecce p̄p̄s multis multis cuius non erat numerus portantes scalas et machinas ut p̄benderent munitionem. hi sunt ambitiosi propter qui semper sunt in pendilatria et machinis impetrūt frequenter munitionē ecclesie. Nam per violentiam et armatas p̄ces ingerunt se in p̄lationes: vel familiā līram (in loco posuit) et tunc legit sic (in loco) celestis patrie quē posuit deus terminū ascensionū istarum. **Ps.** Transibo in locum tabernaculi admirabilis vīcē ad domum dei.

Cetenim benedictionem dabit legislator: ibunt de virtute in virtutem videbitur deus deorum in syon.

Hec est cā quare beatus est ille p̄dictus (quoniam benedictus dabit ei). i. gratia cōseret ei quod dī benedictio. i. bona dātio. **Un** glo. (benedictionē) cuiā gēlice ḡre (legislator). i. xp̄s virtus legi p̄dito. **Esa. xxvii.** P̄ns legislator n̄ dñs rex n̄ tē. **Job. xxxvi.** Nullus ei filii in legislatoribus. Et nota quod bic duo occurrit ad bonū faciendū. s. electio liberi arbitrii. vñ dicit (benedictionē dabit legislator) sine hac non poterit liberū arbitriū bonū facere meritorū: hanc benedictionem in figura petiit **Aea. Iud. i.** Dicens p̄m suo: da mībi benedictionem: quod terrā arentē dedisti mībi. s. liberū arbitriū quod p̄ se arens est instructos sine benedictionē ḡre: s. data ista benedictione a nouo legislatore (ibunt), p̄ficiendo (de virtute in virtutem) id est de actu vniuersi virtutis in actum alterius virtutis: non enim de ipsis virtutibus intelligi potest cū oēs sūl infundant cū grā nisi sic intelligat (ibunt de virtute) minore in eandē (virtutē) maiore: finit quod dī. **O**r charitas aut p̄ficit aut deficit. **Un** **Eph. iiiij.** Clericatē facientes i. caritate crescam in illo pro oīa quod est caput xp̄is: vel sic (ibunt de virtute) insuſa quam hic bīt (in virtutē). i. in xp̄m. de quod dicit ap̄ls. i. **Cor. i.** Nos p̄dicam xp̄m dei virtutē et dī sapiētiā: et cum ad ip̄m p̄uenierint (videbit) facie ad faciem.

R Materiā se se bumi liādi et nō supbēndi bō habet ex multis

7

L Duo p̄cur reūa ad bo nī faciēdū

3 Septē gra dus p̄tem plationis.

Psalms

(deus deorum). i. xps (in syon) supna. i. in patria: vel (in syon). i. in speculo. i. in scipio qui est speculum sine macula. vt dicit sap. vii. Iter istud figuratum fuit in itinere sacerdotum isrl quo p diversas deserti mansiones puerunt ad terram promissionis: p diversas eum mansiones de quibus habebit misericordiam. Significant diuersae virtutes: p terrarum promissionis eterna patria designat: vt autem ad illam domum et patriam puenire possit prophetia vel quilibet iustus in cuius persona loquitur hic prophetia: terciam partem addit de ps. in qua orat humiliter ut illud ei pcedat dices.

Consue deus virtutum exaudi orationem meam: auribus pcpere deus iacob.

Domine cui cuncta debent servitum et reddunt universa quod debet ppter hominem q magis tenet: qz magis ab eo accepit: Unde de malis hominibus dicit Job. xiiij. Audacter puocat deum cum ipse tederit oia in manus eorum: et addit quia si cum indignato dicis. Minimū interroga iumenta et docebunt te et volatilia celi et indicabunt tibi (deus) creator cui debet cultura a rōnali creatura Math. xv. Sine causa colunt me docentes doctrinas et mādata hominum (virtutum) qui facis mirabilis solus: vel (virtutum) illarum infusarum p quas ascendit ad videndum deum deorum in syon: vel virtutum celestium. i. angelorum quibus sociari desidero (exaudi orationem meam) quia te pcor ut mibi des illas virtutes (auribus pcpere). i. cito audi (deus iacob) ad lram: vel (iacob). i. luctantium in bacita inter qz ego luctator q. d. audi me ut me de iacob facias isrl ut in gloria videas te deum deorum in syon. Ps. Exaudi orationem meam et despiciationem meam auribus pcpere lacrymas meas t. Et autem citius audiat blandit ei et bñficium eius recognoscit cu subiungit.

Protector noster aspice deus: et respice in faciem xp̄i tui.

Protector noster qui nos ptegis p filium Eccl. xxvij. Protector potē firmamentū virtutis tegimen ardoris filius em̄tuit quasi scutū quo ptegit nos pater. vñ et vulnera pculit ne nos pcuteremur. Unde Esa. liij. Ipse autem vulneratus est ppter iniquitates nfas: attritus est ppter scelera nostra t. tu ergo (protector noster aspice) oculo misericordie sup nos: et ut nostri facilius miserearis (respice in facie xp̄i tui) ad lram (respice) ipm boiem factu sp̄atum: flagellatum: crucifixum: mortuū: ppter nos. q. d. si hoc facis: tunc nō repellis orationem meā: hoc est qd dicit beat⁹ Bern⁹. Securū habes accessum o homo ad deum: habes filium ante patrem: ante filium habes matrem: filius ostēdit patratus et vulnera: mater ostēdit filio pectus et vbera: nulla pōtē esse repulsa ubi tot occurrit charitatis insignia. et quasi quereret dñs ab ipso quare ita desideras puenire ad domum celestem: reddit causam dices.

Quia melior est dies vna in atris tuis: super milia.

Quia melior ē dies vna. i. immutabilis et eterna in atris: de quibus supra dicti pcupiscit: et deficit aia mea in atris de domino (sup milia) dierū qui sunt b seculo pnti: et qz tñ multum desiderant ab hominibus huius seculi: de illa die vna. i. Pef. iiij. Unus dies apud dominum sicut nulle anni. Et Zach. xij. Erat dies vna q nota est domino non dies nego nos Job. xij. Quasi meridianus fulgor cōsurgit tibi ad vesperum: et cum te cōsumptū putaueris oueris ut lucifer: et ut ad illa atria admitti merear.

Elegi abiectus esse in domo dei mei: magis quam habitare in tabernaculis pctōz.

Elegi abiectus esse. i. bñliari et iūficari (in domo dei) inferiori. i. in ecclesia ut de hac possim assumi ad domum superiorem et celestem (elegi) dico (magis qz habitare in taber. pec.) i. in gloria seculi qz p tabernacula intelligit: qz tabernacula nō habebit nisi magni boies: et qz gloria seculi nō stabilitur et mobilis ut tabernaculum cito transire: vñ mali glorio si huius seculi in fine dicturi sunt illud Sap. v. Quid nobis pfit supbia aut divinitati facit quid pculit nobis

transierūt oia illa velut umbra t. et faciendū est.

Quia misericordiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloriam dabit dñs.

Misericordia et veritate diligit deus. i. miseren in pnti et pmissa reddere in futuro: s miseret tñ miseros si reputatis

bus et abiectibus se vñ diabolo nunqz miserebit: qz sup-

bus est nec se poēt abiecere vel humiliare. Itē gloria eterna pmissa est humilibus et abiectibus se: et supbis pmissa

est eterna delectio Lu. xviij. Qui se exaltat humiliabit

et qui se bu. ex. et id bonus estimatur (magis elegit abiectum)

esse in domo dei qz hab. in taber. pec.) An de moysi dñ Deb. xij. Fide moyses grandis factus: negavit se esse filium filie pbaraonis: magis eligēs affligi cuz pplo dei qz tpalis pccati et cunctitate maiores diuitias estimans thesauro egypti: ptiorum improprietū xp̄i: aspiciobat em̄ in remunerationem:

qua de misericordia dabit dñs humilibus et veritate pmissi

redder: qz (misericordiam et veritate diligit deus) vñ de illa re,

muneratō subdit (gratia et gloria dabit dñs). q. d. dabit

gloria qua pmissi: b ipm erit grā. An Eccl. xij. Ratio dei

pmanet iustis: et pfectus illius successus babebut iuster.

nū: vel sic (gratia) in pnti (et gloria) in futuro (gratia) de

misericordia qua diligit (gloria) de veritate: qz pmissi. Specia

liter et magis prie pot dicere hic verus religiosus (elegi)

abiectus esse in domo dei) domus dei est religio: de qua in

ps. In domo dei ambi. cum psestis: et alibi. Qui habitare

facis vnius moris in domo: ibi abiectus esse elegit qui se

ex toto abiecit et subiicit alterius voluntati: abiecti etiā sunt

religiosi. i. a secularibus respecti Hier. xxvij. Due cognatiōes

quas elegerat dñs abiecte sunt et ppli mei delipe

kerunt eo q nō esset ultra gens coram eis: due cognatiōes

sunt due religiones q cognate sat: qz de eodē stipe. i. de xp̄i

pauptate pcedunt cognatiōes sunt: qz p dei gratia in mul-

to filiorum numero multiplicate sunt: bas elegit dñs post

aplos et portent nomen suū coram gentibus et regibus:

et filiis isrl. i. corā ppls et principibus et clericis Job. xv.

Ego elegi vos et posui vos ut eatis et fructum afferatis et

fructus vñ maneat: hoc aplis dictum est et intelligi dictū

esse eorum imitoribus quos elegit dñs de seculo et postu-

it in religione nō vt sedeat in claustro qd alioz: religiosi

rum est: s et eant pedibus suis: nō portent in equis s fru-

ctum afferat animarū qui manet in eternū nō fr: cuq que-

stuarium qui trāsitorius est: et licet electe sint a dño: tñ ab

iecte et despice sunt a mundo: ita q non reputant qsi bo-

mine: s banc abiectionem eligunt boni magis qz (babie-

tare in tabernaculis peccatorum). i. in mobilibus mundi

Matt. xvi. Recedite in tabernaculis boim impiorum: et no-

lite tahgere que ad eos pertinet ne inuoluamini in pecca-

tis eorum. i. Regum. xv. Abite recedite atqz discedite ab

amaeleb ne forte inuoluam te cum eo Eccl. xij. Qui co-

municaverit supbo inducit supbia: et hoc faciendum est

(qz misericordiam et veritatem) i. veram misericordiam

et veritatem misericordem (diligit deus) multi sunt in se-

culo qui dicunt: si essem in religione nō possem facere ope-

ra misericordie que facio in seculo. vnde melius est mibi

esse in seculo: sed ipsi in peccato sunt non sunt vere miseri-

cordes: quia ipsi sibi crudelis sunt. Et ut dicit Ecclasiastis

xij. Qui sibi nequa est cui ali⁹ bon⁹ erit: ideo vera mi-

sericordia incipit in bomine a scipo id est primo debet mi-

sereri sibi Ecclasiastici. xxx. Misericordia anime tue placens

deo: et qui vult facere opera misericordie: debet seipsum

primo dare deo qui seipsum dedit pro ipso. Sic faciunt

religiosi qui non tm sua dant et relinquunt: sed compatiē-

tes christo et sibi ipsi seipso offerunt deo: et hec est misi-

cericordia vera et veritas misericordia quam diligit dñs: ipsi

etiam licet nō postea multas elemosynas corporales ero-

gent: spūales tamen erogare non cessant orando et predi-

cando: et confessiones audiendo: et hoc multo magis dili-

git deus qz corporales elemosynas Proverbi. xij. Misericordia et veritas pparat bona. Item Prover. xv. Per

misericordiam et fidem purgant peccata. Item Prover. xvi.

Misericordia et veritate redimunt iniqtas: et in timore dei rece-

dit omnis a malo: et sic facientibus (gratiam et gloriam dabit dñs) sicut supra expositū est: et quibus dabit: nō peccatoribus in p̄tō p̄fuerātibus. sed innocētibus et iustis: h̄ est qđ sequit.

Cum priuabit bonis eos qđ ambulāt in innocētia: dñe virtutū btūs hō qđ sperat in te
Cum priuabo. gr̄e in p̄nti: nec bonis glorie in futuro (eos qui ambulant). i. p̄ficiunt (in innocētia). Beatus Bern. ad dicit nec eos dñe qđ ambulāt in p̄nia. Ps. Judica me dñe: qm̄ ego in inno. mea ingressus sum: multi dormiunt in innoctētia Prover. vi. Usq; quo p̄g. domini: et alij volant in ea ut p̄emplati. Esa. lx. Qui sunt isti qđ ut nubes volant: et qsi columbe ad fenestras suas: et quidā tumet in ea qui inde fugiūt ut p̄bariseus Lu. xiiij. Oras ago tibi de? qđ non sum sicut ceteri homi: ḡ ut illa bona habeamus in innocētia custodiamus: et bona p̄ntia et tpalia p̄tēnamus que qđ appetunt innocētia pdunt: sicut dñ Prover. xviii. Qui festinat dicari nō erit inoēs: sed qđ multi has diuitias p̄ntes qđ vidēt amār: et ut dicit apls. Sperāt i. incerto diuitiar. Notabilis excludit dices (dñe virtutū) sup̄ celestium (et virtutū) i. miraculorū factor (et virtutū) theologicarū dator. H̄tus hō qđ sperat in te (nō in diuitiis). I. Chm. vi. Diuitibus h̄nius seculi p̄cipe nō sublimē sape nec sp̄era. re in incerto diuitiarū: sed in deo viuo p̄stat nobis oia ad fruendū. Ps. Cum exarserit in breui ira eius: beati oēs qđ cō. in eo Esa. xxx. Beati oēs qui expectāt te Eccl. iiij. Qui timet deū sperate i illū: et veniet in oblationē vobis mia.

P̄ceptū.

Benedixisti domine terrā tuā: auersti captiuitatem iacob.
Titulus (in finē filiis choe p̄s.) In p̄cedenti p̄s. Eḡt de gloria et de tabernaculis eternis et de ascētu ad ea. In isto redit ad caput circuli. i. ad inīciū gr̄e. i. ad xp̄i incarnationē qđ est nobis cā principalior ascēndi ad eterna tabernacula. Et notable ē qđ iste p̄s. licet agat de incarnationē intitulat de passione et tradit vel cantat filiis chōre. i. filiis passionis xp̄i qđ in caluaria crucifixus est. Chōre em̄ interpretat calvus ut supra frequēter habuimus. Hoc aut̄ p̄petet sit: qđ tota xp̄i vita fuit passio: et incipit a nativitate: vñ tpe passionis qđ ecclēsia recitat eius passionē in hymno. Pange lingua r̄t. Incipit a nativitate dicente. Agit infans inter arcta positus p̄sepiā r̄t. Titulus sat patet. Intentōe monet ut p̄ fidē ad xp̄im accedam: ut bñ dictionē h̄c mereamur. Modus tripartitus est p̄s. Primo oñdit ablationē iniquitatis a plebe dei p̄ bñdictionē incarnatiōis xp̄i. Scđo refert et p̄caf deū averti ab ira et xp̄i aduentū: ppter h̄ petit ibi (mitigasti) Tercio aduētū xp̄i et quāta venēs largit. p̄phetat: et ut inde certos faciat filios chōre h̄ sp̄issanci in se loqueris auctē p̄firmat: ibi (audiam qđ loquāt in me dñs deus) Aḡes ergo dñ incarnationē. Primo oñdit vtilitates ex ea nobis puenētes. Prima est infusio gr̄e qđ nota cum dicit (bñdixisti dñe terrā tuā) Scđa est p̄cī originalis remissio qđ nota cum addit (auersti captiuitatem iacob) Tercia est refrigeratio cōtra somitem qđ nota cum dicit (remisisti iniquitatem plebis tue) Quarta est remissio p̄cti actualis qđ nota cum dicit (operiūtū oia p̄tā eorum) p̄phetica ergo certitudine futura qđ si p̄terita narrans: dicit (o dñe) pater qui quondā maledicisti terrā: ppter p̄ctū primi bois Ben. iii. Maledicta terra in op̄ tuo: modo (bñdixisti) infundēdo gratiā p̄ scđm boiem (terrā tuā) i. ecclēsia p̄plm videlicet xp̄ianum. Ps. Misericordia dñi plena est terra. s. p̄ xp̄im. De quo in p̄s. Qm̄ dabis eum in bñdictionē in seculum seculi: et ipso dñcū est abrabe Ben. xiiij. In semine tuo bñdicens oēs gentes: et illam bñdictionē (auersti captiuitatem iacob) i. p̄ctū originale: p̄ qđ genus humani captiuū tenebat a diabolo: vñ dicebat apls Rom. vii. Videō aliā legē in mēbris meis repugnante legē mentis mee: et captiuantē me in lege p̄cti: et adiungit. Infelix ego hō quis me liberabit de corpe mortis huius gra dei p̄ iesum xp̄im dñm nřm Esaie xv. Captiuitate meā dimittet nō in p̄cio neq; in muneris.

bus: et bñ dicit (iacob) qđ nō oēs accipiūt gratiā istā nisi qđ in baptismo supplantat aduersariū abrenunciātes sathanā et oīdus pompis eius: nec tñ telef p̄ hoc p̄ctū originales et fomes debilitatē. vñ addit.

Remisisti iniquitatem plebis tue: operūtū omnia peccata eorū.

Remisisti i. refrigerasti p̄ baptismū (iniquitatē plebis tue) i. materia p̄cti. s. somitem vel occupiam. Ps. Remisisti mihi ut refrigereret Esa. xl. Dimissa est iniquitas illius p̄pter hoc de xp̄o a quo sunt oia hec bñficia: dicit p̄s. Descēdet sicut pluia in yellus. pluia cīn refrigerat nec tñ h̄ s̄ et actuale p̄ctū p̄ baptismū auferit. vnde addit (operūtū oia p̄tā eorum). s. aquis baptisimi: sicut egyptios aq̄s maris rubri Ero. xv. Flavit sp̄is tuis et operuit eos mare. hoc bene competit baptismo: ubi primo afflat sacerdos in aqua insinuans qđ ibi descendit virtus sp̄issanci ad submergenda peccata. Moraliter (benedixisti dñe terrā tuā) terra dñi quā ipse colit ut fructū afferat est aia fidelis quā cum bonū fructū afferit bñdicit dñs. Eñ Heb. vij. Terra sup̄ se venientem sepe bibens ymbrem et generans herbam oportūnā bis a quibus colit accipit beatitudinem a deo. p̄serens spinas et tribulos reproba est et maledictio p̄tima hec benedictio est gr̄e multiplicatio in p̄senti et glorie collatio in futuro: hanc bñdictionem debemus petere a patre nostro celesti sicut Ura Josue. xv.

Jud. i. Que dicebat patri suo: da mihi bñdictionem. qđ terram arentem dedisti mihi id est non benedictā. Da mihi et irriguam id est benedictā Ezech. xxviii. Pluiae bñdictionis erunt (auersti captiuitatem iacob) i. luctatores contra tentationes seruasti ne duceret in captiuitatē peccati vel inferni: sicut te malis dicit Esaie. xlvi. Unica eorum in captiuitatē ibit. Ps. Converte domine captiuitatem nostram sicut torrens in austro: et si forte ante peccauerunt remisisti iniquitatem plebis tue) id in confessione. Ps. Dixi confitebor aduersum me iniustiam meā dño: et tu remisisti impietatem peccati mei. i. Job. i. in si.

Si confiteamur peccata nostra fidelis est deus ut remisit nobis omnia peccata nostra et emundet ab omni iniquitate nostra (operiūtū omnia peccata eorum) in satisfactione Prover. x. Uniuersa delicta operit charitas id ē opera facta in charitate. i. Def. iii. Charitas operit multitudinem peccatorū: de hac remissione et operiūtō simul p̄s. Beati quorū remisē sunt iniquitates: et quorum tecta tecta sūt p̄tā. Que est terra bñdicta. i. serax. Sup̄a dñs dabit benignitatem et terra nřa dabit fructū suū. De hac igē dicit (bñdixisti dñe terrā tuā) i. Beata virginem quā benedixit deus sacrificando potentiam generandi illi tribuēdo. De ista terra dicitur in p̄s. Terra nostra de fru. su. i. Beata virgo peperit filium: dedit non reddidit: quia semen non recepit: hec autem terra benedicta: nō tñ fructum dedit: sed quotidie peccatoribus remedium prestat. vnde addit (auersti) o xp̄e matris precibus (captiuitatem iacob) non dormientium sed reluctātū qui cōtra via lucantur resistendo et cum deo lucantur orādo Horum captiuitatem auerit̄ christus precibus beate virginis quia ipse nihil ei negat quod petat: et ipse pro peccatoribus et tentatis orat: vnde vocat aduocata nostra. iii.

Regi. ii. Dixit rex: pete mater mi: neq; fas est ut auerteras faciem tuaz. Et de ea dicit beatus Ben. Ille solus a laude eius taceat: qui eam in necessitatibus suis fideliter invocatam sibi senserit defuisse pro his iniquā orat ne a captiuitate dyaboli transeat consentiendo peccatis. vel si trāsierint ut reuertant̄ Esaie. xlir. Evidēt et captiuitas a forti tollit id est a diabolovel a forti id est p̄ fortē mulierem beatam sc̄z virginem. De qua proprie dicit illud Proverb. vltimo. Mulierem fortem quis inueniet: et ei p̄ precibus (remisisti iniquitatem plebis tue) retro misisti. Esaie. xxvij. Proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea Michæl. viij. Non dimittet vlera furorē suum. qm̄ volēs misericordiam est et deponet iniquitates nřas et p̄p̄. ciet in p̄fundū mariis oia p̄tā nřa (op̄iūtū oia p̄tā eorum)

Morat. Ania iusti dñ terra: et q̄liter bñ. dicit a deo

Lterra dñ v̄go maria

A
De utilitate
teincarnationis.